

Melisa Kesmez

Nohut Oda

Öykü

İÇİNDEKİLER

<i>Kalanlar</i>	11
<i>Son Bir Çay</i>	27
<i>Annemin Çadırı</i>	53
<i>Görüşürüz</i>	69
<i>Kız Kardeşim Handan</i>	85

“Yaşamın ilk çabası kabuk oluşturmaktır.”

Gaston Bachelard, Mekânın Poetikası

Kalanlar

Bir fotoğraf yolladı gittiğinin ikinci günü. Kaldığı odanın penceresinden çekmiş. Üzeri karla kaplı kiremit çatıların arkasında sivri doruklarıyla bembeyaz dağlar görünüyor. Kuzeyin buradakilere hiç benzemeyen dağları. Fotoğrafın altına “Dünyanın bittiği yerdeyim. Şu dağların ardında hayat var desem inanır mısınız?” yazmış. Kumaşının yünlü olduğunu hayal ettiğim turuncu perdenin kenarı görünüyor, pervazda bir fincan duruyor; yarısı boş ya da yarısı dolu, sıcaklığıyla cam buğulanmış.

Çayından bir yudum alıp bu kareyi çekmek için telefonuna uzandığı ânı düşündüm fotoğrafa bakıp. Dönüp kendi fincanıma baktım sonra. Başka bir pencerenin kenarında, başka bir fincan. Camın arkasında bambaşka bir manzara. Sokak boyu uzanan bitişik nizam apartmanlar, kenarına eski bir kanepa bırakılmış çöp konteyneri, belediyenin amansızca budadığı kel çınar ağacı, sokak

lambasının üzerinde gece gündüz muhakkak önemli bir şeyler anlatan bir karga... Zihnimde iki fincanın arasına, İstanbul'dan Tromso'ya dümdüz bir çizgi çizdim sonra. Birlikte içilebilmek için ne kadar uzaklardı.

Dünya haritası olacaktı bir yerlerde, çekmeceден çıktı, getirip boylu boyunca yaydım masaya. Parmaklarım kendiliğinden İstanbul'u buldu hemen. Sonra kuzeye doğru çıkmaya başladılar. Önce Bulgaristan. Az yukarısında Romanya. Sonra Ukrayna, biraz solunda Polonya ve nihayet Baltık Denizi. Denizi aşırıp İsveç'te karaya çıktım. Bütün ülkeyi boydan boya tırmandım. Norveç sınırını geçtim ve bir süre daha tırmanmaya devam ettim. En sonunda buldum fotoğraftaki dağları. Görür görmez anladım onlar olduklarını. Dağların hemen karşısında da bir pencere. Sıcak bir fincan çayla buğulanmış, turuncu perdeli. Pencerenin arkasındaki aşına olduğum o esmer yüzü hemen tanıdım.

İki fincan arasındaki beş bin kilometrelik bu muhayyel güzergâhı böyle gidip durdum haftalarca. Ne zaman çay koyup pencereye komşu masama otursam, gönderdiği fotoğrafı açıp o dağlara baktım, sonra önümme haritayı serdim.

Bir akşam Kadıköy'deki evindeyiz. Her şey toplanmış, eşyalar çoktan dağıtılmış. Kalan birkaç ıvır zıvırın arasında kığımızı koyacak yer bulmuşuz. Ertesi gün uçacak. Üçlü koltuğu bana bırakıyor. Mini fırını da. Tek kişilik, üstelik kolçaksız koltuğumla bir dişçi muayenehanesinin bekleme odasına benzeyen salonumda, artık uzanarak kitap okuyabilirim diye seviniyorum.

Bu sevinci o an uyduruyorum, tepemizde dolaşan veda bulutunu kovalamak için.

“Ondan bundan topladıklarınla evin yamalı bohça-ya döndü, haberin yok,” deyip gülüyor.

Neredeyse bir yıl boyunca peyderpey eşya taşıyarak nihayet yaşanır bir yere dönüştürebildiğim evimi düşünüyorum o böyle deyince. Milano’ya taşınan bir hayatın bakiyesi cam sehpayı. Sydney’e uçan yaşlı gözlerin geride bıraktığı kitaplığı. Londra’ya götürülemeyen halıları, “Bunlar babaannemindi, sende kalsın,” diyerek kucağıma bırakılan likör takımını, hiç tanışmadığım bir dayının daktilosunu, toprak saksısında cüce bir kauçuk ağacını...

Dediği kadar vardı. Sahiden de türlü evin yastığından, yorganından, rakı bardağından, sandalyesinden düzmüştüm kendiminkini. Sancılı bir ayrılığın ardından ceketini alıp çıkan fevri aklımı sevsinler, bir süre gururlu ama cascavlak ortada kalmış, ancak zamanla, birer birer dağılan tanış evlerinden çıkma eşyayla kendimi muhafaza edecek bir yer tertip edebilmişim.

Her bir eşya hususi hikâyesiyle gelmiş, benim hatırıma aynı çatının altında buluşmuştu. Bir oda-bir salon evimde yan yana getirdiğim mobilyalar bundan birkaç ay öncesine kadar İstanbul’un başka başka evlerini mesken bellemiş, eski sahiplerine o evlerde bambaşka bir nizam içerisinde yoldaş olmuş, bambaşka yaşamlara temas etmiş, bambaşka teamül ve alışkanlıklarla haşır neşir olmuş, bu sayede her biri başka bir hikâyenin gerektirdiği ölçüde ve yönde eskimiş, aşınmış, tahrip olmuşlardı. Daha mı az yalnızdım bu sayede, yoksa

daha mı çok, tam bilemiyordum. Gecesine göre değişiyordu hislerim. O esnada çalan şarkıya göre de...

“Resmen gidiyorum,” demişti evindeki o son gece, siyah bakkal torbasından bir kutu Tuborg çıkarıp açarken. Evrak kürek aylardır hayata geçirmek için uğraşıp durduğu planı ilk kez gönül rahatlığıyla, yüksek sesle dile getiriyordu. Başvurduğu üniversiteden kabul gelmiş, pasaporttur, vizedir, bütün işler halledilmiş, havaalanı transferinden orada kalacağı odaya kadar her şey ayarlanmıştı. Geriye sadece şu kapının kenarındaki iki dev bavulu uçağa sürüklemek, bir de bu son geceyi atlatmak kalmıştı.

Son birkaç yılda böyle kaç evin mobilyasız, perdesiz çıplak salonunda oturmuş, “bu gece son” demekten imtina ederek ve bilakis yürek soğutan konulardan bahsetmeye özen göstererek kaç evin kapanışına şahitlik etmiştim, kaç kapıdan son anda kolumun altına sıkıştırılan resim çerçeveleri, minderler, salon bitkileri, türlü türlü mutfak eşyasıyla çıkmıştım hatırlamıyordum. Her defasında kucağımda bir abajur ya da rulo edilmiş bir kilimle metroya biniyor, katlanır bir sandalyeyle sarı dolmuşa sığmaya çalışıyor veyahut kolumun altında bir duvar saati, son vapuru yakalıyordum. Sağdan soldan bulduğu işe yarar her şeyi yuvarlaya yuvarlaya yuvasına taşıyan bir karıncadan farkım kalmamıştı.

Neticede, bir süredir birilerinin habire buralardan gitme kararı aldığı, ki bazısınınki gitmekten ziyade kaçmaktı, bir arkadaş yolcu etme mekanizmasına dönüşmüştü hayatım.

“Kitapları ne yaptın?” diye sormuştum o akşam. Kitaplar en zoruydu, biliyordum. Yıllardır o evden o eve koli koli taşıdığın, bin türlü nakliyeciyi suratı çektiğin, evlat gibi üzerine titrediğin ama işte bir gün gelip vedalaşılması icap eden kitaplarını öyle birine emanet etmeliydin ki, bir daha dönüp almayacak da olsan, bundan böyle emin ellerde olduklarını bilmen gerekirdi.

“Kitaplar annemin evine gitti,” demişti. “Koliledik, bodruma koyduk.”

Üzülmeşti de belli etmek istememişti, yine de görmüştüm yüzünde hüznü, konuyu değiştirmişti hemen. Yatağını yeni evlenen bir arkadaşına hediye ettiğini anlatmıştı peşine. “Umarım onlara mutluluk getirir, bana getirmedi,” diye de eklemiştir göz kırparak. Ağlanacak halimize güldüğümüz zamanlarda attığımız kahkahalardan birini atmıştı üstüne. Halıları satmıştı. Bütün kapacak da İstanbul’da okul kazanmış Ankaralı bir öğrencinin mutfağında idi artık.

Bu evi kurduğumuz günü hatırlıyordum. Fayanslarını tek tek tellediğimiz, lavabolarını ovduğumuz, taşlarını sildiğimiz, perdelerini astığımız, şunu şöyle mi koysak, böyle mi koysak diye mobilyaları küçücük salonda döndürüp döndürüp durduğumuz günü. Gecenin geç bir saati turşu vaziyette eserimizin karşısına geçip, “Halıları da serince eve benzedi,” değişimizi.

Bir gün bozmak için kurmamıştı orayı şüphesiz. Daha taşındığı gün bir ömür orada kalacakmış gibi dizmişti mutfak dolaplarına bardaklarını yan yana.

Her seferinde o kupkuru evleri daha ilk günden yaşayan bir yer haline getirmenin yollarını arıyorduk.

Çünkü orayı bir an evvel senin kılman, seninle nefes alıp veren, sen kokan bir yer haline getirmen gerekiyordu. Sonsuz yuva arayışımızın kurallarından biriydi bu. Daha kolileri açarken başlıyordun mekânla arandaki boşluğu doldurmaya, bir örümcek gibi örüyordun ağını, duvardan duvara, odadan odaya.

Koliler kamyonundan iner inmez elini hiçbir yere sürmeden ilkin mutfağı yerleştirip evin ilk çayını demleyen, bunu mekânı kutsayan bir ayin gibi gören birini tanıyordum. Taşındığının haftası kabilesini ateş başına toplayan bir şaman gibi büyük bir masa kuran ve toplu halde yeme içmenin bir mekâna derhal hayat katan, daha doğrusu bir mekânı derhal hayata katan bir yöntem olduğuna inanan bir başkasını da biliyordum. Bir evi bir an evvel senin ilan etmek için bu tür icatlara ihtiyacın vardı. Zamanın uzağı gören bilge gözleri başka kehanetler fısıldasa da, sen kulaklarını tıkayıp, *artık buradayım* diyordun kendine. *Bundan böyle buradayım*. Bir yuvaya inanmanın, kendini evinde hissetmenin tek yolu buydu. Diğer türlü hayatta kalamazdın, nasılsa bir gün yıkacağın bir şeyi inşa ettiğini bilerek devam edemezdin. Sonuçta her şeyin değil ama pek çok şeyin gerçekliği senin kendini neye inandırdığınla ilgiliydi.

“Ne zaman geleceksin bir daha?”

“Yakında değil.”

“Seni filikaya bindiriyormuşum gibi hissediyorum.”

“Böyle söyleme.”